

Bruxelles, 20.6.2014
COM(2014) 365 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**Raportul final privind punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă a UE
2010-2014**

1. Introducere

Strategia de securitate internă (SSI)¹ din 2010 a fost definită pentru a permite Uniunii Europene să facă față amenințărilor existente și emergente la adresa securității societății europene, a cetățenilor și a organizațiilor din UE.

Strategia vizează identificarea **provocărilor la adresa securității interne a UE** în contextul în care, în prezent, multe dintre provocările la adresa securității au un caracter transfrontalier și transsectorial, și niciun stat membru individual nu este în măsură să răspundă în mod eficace unor astfel de amenințări pe cont propriu. De asemenea, strategia identifică **principii și orientări comune** - respectând pe deplin drepturile fundamentale - care stau la baza modelului european de securitate, și urmărește dezvoltarea în continuare a unor instrumente și politici comune utilizând o abordare mai integrată.

Comunicarea Comisiei privind „*Strategia de securitate internă a UE în acțiune*”² identifică **cinci obiective strategice principale** care trebuie urmărite de UE și de statele membre ale acesteia pentru a fi mai eficace în ceea ce privește prevenirea și combaterea infracțiunilor grave și a criminalității organizate, a terorismului și a criminalității informatice, în ceea ce privește consolidarea gestionării frontierelor noastre externe și în ceea ce privește creșterea capacității de reziliență în fața dezastrelor naturale și a celor provocate de om. La nivelul UE, precum și la nivel național și internațional urmau să fie întreprinse acțiuni specifice.

În 2011³ și în 2013⁴ Comisia a elaborat rapoarte cu privire la punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă și a adaptat acțiunile și recomandările la noile evoluții. Rapoartele se concentrează asupra eforturilor depuse la nivelul UE și informează cu privire la progresele realizate și la provocările prezente și viitoare.

În cea mai recentă comunicare emisă, Comisia concluzionează că „*următorul și ultimul raport privind punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă va fi prezentat la jumătatea anului 2014. Raportul va evalua dacă obiectivele Strategiei de securitate internă au fost atinse și va analiza, de asemenea, provocările viitoare în domeniul securității interne*”.

În conformitate cu respectivele concluzii și pe baza evaluărilor efectuate în cele două rapoarte anterioare, acest al treilea și ultim raport privind Strategia de securitate internă 2010-2014 are un dublu obiectiv. În primul rând, raportul evaluează acțiunile puse în aplicare în cadrul celor cinci obiective strategice ale Strategiei de securitate internă începând cu anul 2010. În al doilea rând, acesta identifică posibilele provocări viitoare, obiectivele transversale și amenințările emergente în vederea unei noi strategii de securitate internă, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind „*O Europă deschisă și sigură: transformarea obiectivelor în realitate*”⁵, care prezintă propuneri pentru viitoarea agendă a UE în domeniul afacerilor interne.

La întocmirea prezentului raport, Comisia a ținut cont de rezoluția Parlamentului European referitoare la cel de al doilea raport privind punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă⁶.

¹ Strategia de securitate internă a Uniunii Europene: Către un model european de securitate, 5842/2/2010.

² COM(2010) 673.

³ COM(2011) 790.

⁴ COM(2013) 179.

⁵ COM(2014) 154.

⁶ 2013/2636 (RSP).

2. Principale realizări în ceea ce privește punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă 2010-2014

Promovarea securității interne europene a dobândit un nou avânt în ultimii ani, prin punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă și a strategiilor specifice.

Cele cinci obiective strategice din cadrul Strategiei de securitate internă 2010-2014 sunt (1) destrămarea rețelelor infracționale internaționale, (2) prevenirea terorismului și combaterea radicalizării și recrutării, (3) creșterea nivelurilor de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul cibernetic, (4) consolidarea securității prin gestionarea frontierelor, și (5) creșterea capacității de reziliență a Europei în caz de crize și de dezastre.

Începând din 2010, s-au înregistrat progrese semnificative în cadrul acestor obiective, astfel cum se arată în cele două rapoarte ale Comisiei privind Strategia de securitate internă, precum și în prezentul raport. Strategia de securitate internă 2010-2014 a fost elementul central al inițiativelor în materie de securitate internă ale UE în ultimii ani. Strategia a contribuit la consolidarea în continuare a capacităților UE, ale statelor sale membre și ale altor părți interesate și la consolidarea cooperării operaționale între statele membre. Acesta a contribuit, de asemenea, la o abordare mai transsectorială la toate nivelurile.

În cadrul punerii în aplicare a strategiei, a fost necesar să se facă față mai multor provocări. Criza financiară din Europa și constrângerile bugetare rezultate au afectat într-o oarecare măsură **disponibilitatea resurselor**. Noile tehnologii au oferit noi posibilități pentru părțile interesate din domeniul securității, dar, în același timp, au creat noi amenințări, inclusiv **amenințarea în creștere rapidă a criminalității informatice** și nevoia de a defini o abordare cuprinzătoare pentru combaterea acesteia. Acuzațiile privind existența programelor de colectare de informații pe scară largă, deși nu sunt direct legate de cooperarea în materie de asigurare a respectării legislației, au declanșat o dezbatere intensă cu privire la condițiile în care securitatea ar trebui să fie asigurată. Aceasta a condus la consolidarea hotărârii de a **proteja încrederea reciprocă**, de a defini politici de securitate mai favorabile incluziunii și la necesitatea de a consolida integrarea drepturilor fundamentale în politicile de securitate internă. În sfârșit, în ceea ce privește dimensiunea externă a securității, UE s-a confruntat cu efectele conflictelor regionale și ale schimbărilor politice majore precum Primăvara arabă, conflictele din Africa subsahariană și conflictul din Siria; acestea au avut un impact asupra securității interne a UE.

Aceste provocări au confirmat necesitatea Strategiei de securitate internă, care a fost pusă în aplicare în mod efectiv, atât prin inițiative generale, cât și prin inițiative referitoare la fiecare dintre cele cinci obiective specifice ale sale.

Legislația și mecanismele de cooperare oferă, în prezent, instrumente comune pentru a proteja mai bine societățile și economiile europene de infracțiunile grave și criminalitatea organizată. Aplicarea cu mai multă rigurozitate a legislației și cooperarea judiciară s-au dovedit esențiale pentru a răspunde unor amenințări comune cum ar fi traficul cu ființe umane, terorismul, criminalitatea informatică și corupția.

S-au depus eforturi considerabile pentru a consolida aplicarea abordării integrate și multidisciplinare – unul dintre obiectivele principale ale Strategiei de securitate internă – în vederea abordării provocărilor din ce în ce mai complexe în materie de securitate. Au fost

derulate inițiative pentru a determina diferite părți interesate să își unească forțele și să dezvolte și să consolideze sinergii între politici și acțiuni.

Comitetul permanent pentru securitate internă (COSI), instituit prin Tratatul de la Lisabona, a devenit operațional în 2010. COSI devine treptat centrul de greutate al abordării operaționale integrate cu implicarea mai multor agenții în domeniul securității interne a UE. COSI ar trebui să devină mai operațional în ceea ce privește coordonarea activității statelor membre, a Comisiei și a agențiilor UE. Consolidarea legăturilor sale cu Comitetul politic și de securitate (COPS) ar conecta mai eficient dimensiunea externă și cea internă a securității interne.

2.1. Principalele realizări în funcție de obiective în perioada 2010-2014

2.1.1. Obiectivul 1: Destrămarea rețelelor infracționale internaționale

Strategia de securitate internă a definit **trei acțiuni-cheie**: 1) identificarea și dezmembrarea rețelelor infracționale, 2) protejarea economiei împotriva infiltrării de natură infracțională și 3) confiscarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni.

În acest scop, s-au depus numeroase eforturi pentru a dezvolta în continuare activitățile polițienești bazate pe colectarea de informații și pentru a intensifica cooperarea între autoritățile de aplicare a legii și alte autorități. Cel mai bun exemplu îl reprezintă dezvoltarea și punerea în aplicare a Ciclului de politici ale UE împotriva infracțiunilor grave și a criminalității organizate⁷. Statele membre ale UE, susținute de instituțiile și agențiile UE, determină - în special pe baza Evaluării amenințării pe care o reprezintă formele grave de infracționalitate și criminalitatea organizată (SOCTA)⁸, efectuată de Europol – priorități⁹, stabilesc obiective strategice în planurile multianuale și dezvoltă planuri operaționale anuale, care sunt puse în aplicare.

Agențiile JAI au fost consolidate, fapt care a condus la un sprijin operațional sporit din partea Europol¹⁰ și Eurojust¹¹ în cadrul anchetelor, incluzând **echipe comune de anchetă (ECA)**¹², analize strategice și operaționale, precum și propuneri de noi temeuri juridice¹³ pentru ambele agenții. Rețelele transfrontaliere specializate în materie de aplicare a legislației au fost dezvoltate în continuare și au fost susținute (din punct de vedere financiar), la fel ca și

⁷ Concluziile Consiliului din 8-9.11.2010.

⁸ Întocmită de Europol cu contribuția statelor membre, a agențiilor JAI ale UE și a țărilor terțe cheie.

⁹ Concluziile Consiliului din 6-7.6.2013. Sintetizate, prioritățile UE pentru perioada 2014-2017 vizează să abordeze: 1) imigrația ilegală/nereglementată; 2) traficul cu ființe umane; 3) mărfurile contrafăcute care încălcă reglementările în materie de sănătate și siguranță și mărfurile care nu corespund standardelor; 4) fraudă în domeniul accizelor și fraudă intracomunitară prin intermediul firmelor fantomă (MTIC); 5) producția și traficul de droguri sintetice; 6) traficul de cocaină și heroină; 7) criminalitatea informatică (frauda online și prin cardurile de plată, exploatarea sexuală a copiilor pe internet și atacurile cibernetice); 8) riscul prezentat de armele de foc pentru cetățeni și traficul ilicit de arme de foc; 9) infracțiuni organizate contra patrimoniului comise de grupările mobile de criminalitate organizată.

¹⁰ Până la sfârșitul celui de al treilea trimestru al anului 2013, Europol a facilitat schimbul a peste 220 000 de mesaje operaționale și au fost inițiate peste 13 500 de cazuri (o creștere cu 15 % comparativ cu aceeași perioadă a anului 2012). Europol a oferit sprijin operațiunilor statelor membre legate de EMPACT, prin publicarea SOCTA 2013 și prin intermediul asistenței furnizate prin unitatea de sprijin EMPACT (ESU).

¹¹ În 2013, Eurojust a avut 639 de cazuri închise și 937 de cazuri în curs, dintre care 257 aveau legătură cu criminalitatea organizată.

¹² În 2013, 34 de echipe comune de anchetă (ECA) au primit în total sprijin (financiar) din partea Eurojust, iar Europol a participat în mod oficial în calitate de membru în 35 de ECA și a oferit sprijin operațional sistematic în cadrul altor 9 ECA.

¹³ COM(2013) 173, COM(2013) 535.

echipele comune de anchetă (ECA). Finanțarea din partea UE, în special programul financiar „Prevenirea și lupta împotriva criminalității (ISEC)”, a ajutat statele membre să își consolideze cooperarea transfrontalieră.

Au fost stabilite cadre de politică cuprinzătoare privind diferite fenomene infracționale, care oferă orientări pentru cooperarea dintre toate părțile interesate. Strategia UE în materie de droguri 2013-2020¹⁴ a oferit o nouă direcție în domeniul **luptei împotriva traficului de droguri**, inclusiv cu privire la dinamica în schimbare a piețelor ilicite de droguri. Prin propunerile legislative privind noile substanțe psihoactive, este abordată amenințarea în creștere rapidă a noilor droguri¹⁵. Mai mult, primul raport EMCDDA-Europol privind piețele de droguri publicat în ianuarie 2013 a constituit un pas important în identificarea tendințelor emergente și în promovarea sinergiilor între agenții¹⁶.

Politica UE privind abordarea **traficului de ființe umane** – cu o abordare cuprinzătoare și multidisciplinară (cei patru P: prevenire, protecție, punere sub urmărire penală, parteneriate) – este reflectată în Directiva din 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia¹⁷. Strategia UE în vederea eradicării traficului de persoane 2012-2016¹⁸, adoptată de Comisie și aprobată de Consiliu¹⁹, este pusă în aplicare în prezent. În 2013, a fost creată o Platformă a societății civile din UE împotriva traficului de persoane, formată din peste 100 de organizații.

La 13 decembrie 2011, a intrat în vigoare Directiva privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile²⁰, care armonizează infracțiunile penale și prevede sancțiunile minime. De asemenea, aceasta vizează combaterea pornografiei infantile online și a turismului sexual.

Motivația orientată spre profit a actelor infracționale a fost contrabalansată de contramăsuri importante, cum ar fi înființarea birourilor de recuperare a activelor în statele membre și cooperarea transfrontalieră între acestea²¹, propunerea pentru cea de a 4-a Directivă privind combaterea spălării de bani²² împreună cu Regulamentul privind transferul de fonduri²³, precum și acordul referitor la o nouă Directivă privind înghețarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni²⁴. Un mecanism de raportare la nivelul UE cu privire la **corupție** și evaluarea acesteia a condus la primul raport UE privind combaterea corupției²⁵ din februarie 2014. Raportul respectiv explică, pentru fiecare stat membru, măsurile de combatere a corupției puse în aplicare, care dintre acestea funcționează bine și ce ar putea fi îmbunătățit și în ce mod. Acesta solicită consolidarea standardelor de integritate și sugerează îmbunătățiri în ceea ce privește mecanismele de control în domeniul achizițiilor publice.

¹⁴ 17547/12.

¹⁵ Decizia 2005/387/JAI a Consiliului.

¹⁶ <http://www.emcdda.europa.eu/publications/joint-publications/drug-markets>

¹⁷ Directiva 2011/36/UE.

¹⁸ COM(2012) 286.

¹⁹ Concluziile Consiliului din 25.10.2012.

²⁰ Directiva 2011/93/UE.

²¹ Cererile de urmărire transfrontalieră a activelor prin intermediul SIENA (utilizată de 20 de state membre) au crescut de la 475 în 2012 la peste 2 000 în 2013. De asemenea, timpul de răspuns la astfel de cereri a fost redus.

²² COM(2013) 45.

²³ COM(2013) 44.

²⁴ JO L 127, 29.4.2014, p. 39.

²⁵ COM(2014) 38.

Conștientizând amenințarea pe care o reprezintă utilizarea ilegală a **armelor de foc** pentru securitatea cetățenilor, printr-o comunicare a Comisiei²⁶ s-au stabilit o serie de modalități prin care UE poate ajuta statele membre să își intensifice eforturile în vederea reducerii acestei amenințări. UE a ratificat Protocolul ONU privind armele de foc²⁷.

Riscurile crescute asociate cu **mărfurile contrafăcute** și cele sub standard trebuie să fie reduse, având în vedere repercusiunile financiare asupra economiei licite, asupra bugetelor publice și asupra sănătății cetățenilor. Aceasta a condus la un nou set de măsuri, cum ar fi adoptarea Planului de acțiune vamală al UE de combatere a încălcării drepturilor de proprietate intelectuală pentru perioada 2013-2017²⁸, precum și la acțiuni ale UE de combatere a contrabandei cu țigări²⁹.

Directiva privind ordinul european de anchetă în materie penală instituie un mecanism comun în Uniunea Europeană pentru obținerea tuturor tipurilor de probe în materie penală³⁰. Autoritățile judiciare pot, de exemplu, să solicite autorităților omoloage din alte state membre să audieze martori, să efectueze percheziții la domiciliu sau să monitorizeze conturi bancare. De asemenea, măsura introduce recunoașterea reciprocă automată a ordinelor de anchetă și limitează motivele de refuz de executare a ordinului din partea unui alt stat membru.

Progrese considerabile s-au realizat în domeniul **schimburilor de informații la nivel transfrontalier privind aplicarea legii**. Inițiativele existente precum Decizia Prüm³¹ și Inițiativa suedeză³² au fost puse în aplicare treptat de către statele membre. Autoritățile de aplicare a legii au primit un acces strict reglementat la anumite sisteme de informații, de exemplu, baza de date EURODAC, care conține date dactiloscopice³³. În decembrie 2012, Comisia a prezentat o Comunicare privind modelul european de schimb de informații (EIXM)³⁴. Comisia cooperează îndeaproape cu statele membre și cu Europol pentru a sprijini punerea în aplicare a EIXM.

Comisia a prezentat o propunere de directivă în vederea reglementării prelucrării de către statele membre a datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) în scopul aplicării legii.³⁵ Este important ca propunerea de directivă să fie în sfârșit adoptată.

Agențiile UE au **intensificat activitățile de formare** a autorităților de aplicare a legii, pentru a consolida capacitățile individuale și comune³⁶. Comisia a prezentat Sistemul european de formare în domeniul aplicării legii (LETS) ca o nouă abordare de formare³⁷. Acesta are la bază patru componente de învățare³⁸ și este conceput să formeze diferite tipuri de funcționari însărcinați

²⁶ COM(2013) 716.

²⁷ JO L 89, 25.3.2014, p. 7.

²⁸ JO C 80, 19.3.2013, p. 1.

²⁹ COM(2013) 324, Concluziile Consiliului din 10.12.2013.

³⁰ JO L 130, 1.5.2014, p. 1.

³¹ 2008/615/JAI.

³² 2006/960/JAI.

³³ Regulamentul (UE) nr. 603/2013.

³⁴ COM(2012) 735.

³⁵ COM(2011) 32.

³⁶ În 2013, CEPOL, Colegiul European de Poliție, a asigurat formarea unui număr de peste 8 200 de participanți³⁶ în cadrul a peste 100 de activități de formare diferite.

³⁷ COM(2013) 172.

³⁸ Componenta 1: Cunoștințe de bază privind dimensiunea UE a aplicării legii, Componenta 2: Cooperare bilaterală și regională eficace, Componenta 3: Specializare în tematica activității polițienești la nivelul UE, Componenta 4: Misiunile civile și consolidarea capacităților în țările terțe.

cu aplicarea legii (polițiști, polițiști de frontieră, autorități vamale) de toate gradele, inclusiv prin programe de schimb.

2.1.2. Obiectivul 2: Prevenirea terorismului și combaterea radicalizării și a recrutării

Trei acțiuni-cheie au fost identificate în 2010: 1) punerea la dispoziția comunităților a unor mijloace de acțiune pentru a preveni radicalizarea și recrutarea, 2) blocarea accesului teroriștilor la finanțare și la produse cu dublă utilizare și urmărirea tranzacțiilor acestora și 3) protecția transporturilor.

În ceea ce privește cooperarea cu comunitățile, autoritățile locale și societatea civilă, Comisia a întreprins diverse acțiuni. În septembrie 2011, Comisia a creat **Rețeaua pentru sensibilizarea cu privire la radicalizare** (RAN³⁹), punând la dispoziția practicienilor locali mijloacele de acțiune pentru a aborda aspectele legate de radicalizare și recrutare. În ianuarie 2014, Comisia a adoptat Comunicarea privind prevenirea radicalizării către terorism și a extremismului violent⁴⁰. Acțiunile propuse includ măsuri de prevenire și de consolidare a rezilienței, precum și de sprijinire a persoanelor radicalizate să se dezangajeze și să se deradicalizeze. În paralel, Comisia a publicat o Colecție a celor mai bune practici și abordări identificate de Rețeaua pentru sensibilizarea cu privire la radicalizare (RAN).

Comisia a reacționat la fenomenul presant al **luptătorilor străini** care se deplasează în zonele de conflict (în special Siria) prin diferite acțiuni, inclusiv elaborarea de orientări privind cele mai bune practici de către Rețeaua pentru sensibilizarea cu privire la radicalizare.

Comisia a urmărit îndeaproape punerea în aplicare a **Programului UE-SUA de urmărire a finanțărilor în scopuri teroriste** (TFTP⁴¹) încheiat în 2010. Programul, care este utilizat din ce în ce mai mult și de UE și de statele membre, s-a dovedit a fi un instrument valoros care permite identificarea și urmărirea teroriștilor și a rețelelor lor de sprijin, în întreaga lume⁴².

Au fost depuse eforturi importante pentru a asigura siguranța și securitatea prin protejarea și detectarea mărfurilor periculoase, cum ar fi **explozivii și agenții CBRN**, continuându-se punerea în aplicare a două planuri de acțiune⁴³ și a Regulamentului privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi⁴⁴. A fost inițiată o nouă abordare în ceea ce privește punerea în aplicare a Programului european privind protecția infrastructurilor critice (PEPIC)⁴⁵, care se axează pe prevenire, pregătire, răspuns și, în special, pe interdependențele dintre sectoare.

Activitățile de evaluare a riscurilor în domeniul securității aeronautice au fost extinse la o gamă largă de riscuri pentru călători⁴⁶. Metodologia, concepută în comun cu experți ai statelor membre și cu Centrul de analiză a informațiilor al UE, prevede un cadru de referință pentru lucrările viitoare în domeniu. De asemenea, rețeaua Airpol și Comisia au continuat să elaboreze orientări ale UE privind protecția țăintelor vulnerabile în aeroporturi.

³⁹ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/index_en.htm

⁴⁰ COM(2013) 941.

⁴¹ JO L 195, 27.10.2010, p. 5.

⁴² COM(2013) 843.

⁴³ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/securing-dangerous-material/index_en.htm

⁴⁴ Regulamentul (UE) nr. 98/2013.

⁴⁵ SWD(2013) 318.

⁴⁶ Activitatea s-a bazat pe rezultatele Conferinței de la Nicosia din 2012 privind „Securitatea aeronautică împotriva amenințărilor teroriste”, care a fost aprobată de către Consiliu.

Pentru a face față crizelor atunci când acestea au loc, astfel cum a fost cazul actelor teroriste din Norvegia, Burgas și Toulouse, statele membre au fost sprijinite de Europol, Eurojust, IntCen și de platformele de aplicare a legii precum ATLAS. Rețeaua ATLAS a UE, formată din forțe de intervenție specială din cele 28 de state membre ale UE, a continuat să-și dezvolte capacitățile. În aprilie 2013, aceasta a desfășurat cu succes exerciții comune de răspuns la simularea unei atac terorist coordonat în nouă state membre⁴⁷.

2.1.3. Obiectivul 3: Creșterea nivelului de securitate pentru cetățeni și întreprinderi în spațiul cibernetic

Strategia de securitate internă a definit **trei acțiuni-cheie**: 1) dezvoltarea capacităților în domeniul aplicării legii și în cadrul sistemului judiciar, 2) colaborarea cu sectorul industrial în vederea punerii la dispoziția cetățenilor a unor mijloace de acțiune și în vederea protejării acestora și 3) îmbunătățirea capacității de combatere a atacurilor cibernetice.

SOCTA subliniază modul în care criminalitatea informatică orientată spre profit permite diferite tipuri de infracțiuni. De asemenea, cetățenii europeni au demonstrat că sunt conștienți de această amenințare în cadrul unui sondaj special Eurobarometru privind securitatea cibernetică⁴⁸, 76 % din rezidenții UE considerând că riscul de a deveni o victimă a criminalității informatice a crescut în cursul ultimelor douăsprezece luni. Au fost puse în aplicare măsuri pentru a răspunde acestei amenințări.

UE a adoptat Directiva privind **atacurile împotriva sistemelor informatice**⁴⁹, care armonizează dreptul penal al statelor membre cu privire la aceste infracțiuni – de exemplu, accesul ilegal la sistemele informatice, interferența ilegală între sisteme și date și interceptarea ilegală – și facilitează cooperarea între autoritățile de aplicare a legii.

Strategia de securitate cibernetică a UE⁵⁰, adoptată în februarie 2013, stabilește o viziune pentru a face din UE cel mai sigur mediu online din lume. Aceasta a fost salutată de Consiliu⁵¹ și de Parlamentul European⁵². Strategia subliniază, printre altele, importanța cooperării dintre sectorul public și cel privat în ceea ce privește creșterea capacității de prevenire și a rezilienței. Comisia a prezentat un prim raport cu privire la progresele înregistrate și lucrează în continuare pentru a finaliza acțiunile din cadrul strategiei. De asemenea, Comisia a propus o Directivă privind securitatea rețelelor și a informației⁵³ care vizează să consolideze reziliența la nivel național și să sporească cooperarea cu privire la incidentele cibernetice.

Centrul european de combatere a criminalității informatice (EC3) din cadrul Europol a fost lansat la începutul anului 2013. EC3 devine un punct central pentru aspectele legate de criminalitatea informatică și a colaborat cu state membre, Eurojust și țări terțe într-o serie de anchete finalizate cu succes⁵⁴. Acesta colaborează, de asemenea, cu sectorul privat prin intermediul unor grupuri consultative referitoare la securitatea internetului și serviciile

⁴⁷ IP/13/335.

⁴⁸ Eurobarometru special 404 din noiembrie 2013.

⁴⁹ Directiva 2013/40/UE.

⁵⁰ JOIN(2013) 1.

⁵¹ Concluziile Consiliului din 25.6.2013.

⁵² P7_TA(2013)0376. Tabel privind punerea în aplicare prezentat cu ocazia Conferinței la nivel înalt la un an după adoptarea strategiei: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/eucybersecurity-strategy-high-level-conference-0>

⁵³ COM(2013) 48.

⁵⁴ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/ec3_first_year_report.pdf

financiare. Comisia a promovat în continuare Convenția de la Budapesta privind criminalitatea informatică drept cadrul pentru cooperarea internațională în vederea combaterii criminalității informatice și drept model pentru legile naționale.

Comisia și SUA au colaborat pentru a iniția în 2012 o **Alianță mondială împotriva abuzului sexual asupra copiilor pe internet**⁵⁵, care reunește în prezent 53 de țări și este destinată să contribuie la îmbunătățirea identificării victimelor, punerea mai eficientă sub urmărire penală a infractorilor, sporirea nivelului de sensibilizare și reducerea numărului de imagini disponibile pe internet cu abuzuri sexuale asupra copiilor.

Având în vedere extinderea rapidă a criminalității informatice, mai rămân multe lucruri de făcut. Cu toate acestea, măsurile întreprinse contribuie deja la dezvoltarea unui mediu online mai sigur pentru cetățeni și întreprinderi.

2.1.4. Obiectivul 4: Consolidarea securității prin gestionarea frontierelor

Strategia de securitate internă a identificat **patru acțiuni-cheie**: 1) exploatarea întregului potențial al EUROSUR, 2) consolidarea contribuției Frontex la frontierele externe, 3) gestionarea în comun a riscului în materie de circulație a mărfurilor la frontierele externe, și 4) îmbunătățirea cooperării între agenții la nivel național.

Au fost întreprinse activități la nivelul UE pentru a îndeplini aceste acțiuni-cheie cu obiectivul de a proteja drepturile și libertățile fundamentale, cum ar fi libera circulație a persoanelor în spațiul Schengen și libera circulație a mărfurilor și a serviciilor pe piața internă, consolidând, în același timp, securitatea internă a UE. Acest lucru s-a realizat prin exploatarea sinergiilor între politicile de gestionare a frontierelor cu privire la persoane și mărfuri, precum și prin abordarea gestionării migrației și lupta comună împotriva criminalității atunci când s-a pus în aplicare strategia integrată de gestionare a frontierelor. În urma măsurilor adoptate în vederea îmbunătățirii cunoștințelor polițiștilor de frontieră, ale agenților vamali, ale polițiștilor și ale altor autorități cu privire la situația la nivel terestru, maritim și aerian, există în prezent o bază mai solidă pentru determinarea și adoptarea de măsuri eficiente și proporționale la frontierele UE. O măsură importantă este intrarea în vigoare, la sfârșitul anului 2013, a **EUROSUR**⁵⁶, un sistem cu scopuri multiple creat pentru a detecta și preveni criminalitatea transfrontalieră, precum și pentru a contribui la salvarea vieților migranților la frontierele externe ale spațiului Schengen.

O altă măsură o constituie intrarea în vigoare a **noii legislații privind guvernarea Schengen**⁵⁷. Aceasta are rolul de a îmbunătăți evaluarea și monitorizarea, de a oferi sprijinul necesar statelor membre și de a remedia eventualele deficiențe, pentru a menține încrederea reciprocă în spațiul Schengen.

⁵⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/global-alliance-against-child-abuse/index_en.htm, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/global-alliance-against-child-abuse/docs/global_alliance_report_201312_en.pdf

⁵⁶ Regulamentul (UE) nr. 1052/2013 de înființare a Sistemului european de supraveghere a frontierelor (Eurosir).

⁵⁷ Regulamentul (UE) nr. 1053/2013; Regulamentul (UE) nr. 1051/2013.

Diferitele analize ale FRONTEX și introducerea **sistemului de informații Schengen de a doua generație** (SIS II)⁵⁸ oferă contribuții suplimentare pentru o mai bună cunoaștere. SIS II include funcționalități consolidate în vederea sprijinirii analizei informațiilor.

Libera circulație a persoanelor este susținută prin introducerea **sistemului de informații privind vizele** (VIS)⁵⁹ și a pachetului pentru frontiere inteligente⁶⁰ care constă în propuneri legislative pentru un sistem de intrare/ieșire (EES) și pentru un program de înregistrare a călătorilor (RTP), ambele fiind discutate în prezent.

Importul și exportul rapid de mărfuri și protecția pieței interne sunt abordate, în prezent, prin dezvoltarea unei inițiative privind securitatea lanțului de aprovizionare și gestionarea riscurilor⁶¹.

Pentru a deține capacitățile necesare în vederea sprijinirii statelor membre ale UE, Frontex a fost consolidată prin adoptarea versiunii revizuite a temeiului său juridic⁶². Frontex a oferit sprijin operațional mai susținut statelor membre care se confruntă cu presiuni migratorii ridicate, de exemplu, la frontiera greco-turcă și la Marea Egee. Prin intermediul acțiunilor din cadrul Grupului de lucru al UE pentru Marea Mediterană⁶³ este furnizat un sprijin cuprinzător pentru protecția vieților migranților și, de asemenea, pentru ușurarea sarcinii celor mai afectate state membre mediteraneene ale UE.

2.1.5. Obiectivul 5: Creșterea rezilienței Europei în caz de crize și de dezastre

Strategia de securitate internă a identificat **patru acțiuni-cheie**: 1) utilizarea deplină a clauzei de solidaritate, 2) o abordare a tuturor pericolelor în evaluarea amenințării și a riscului, 3) stabilirea de legături între diferitele centre de conștientizare a situațiilor, 4) dezvoltarea unei capacități europene de răspuns în situații de urgență pentru combaterea dezastrelor.

Pentru a asigura un răspuns eficace și eficient în situațiile de criză, trebuia să se răspundă la o serie de întrebări esențiale (cine este responsabil și pentru ce este responsabil, când, unde și în ce mod) și să se garanteze o abordare transsectorială.

Aceasta a condus la propunerea comună⁶⁴ a Comisiei și a SEAE de Decizie a Consiliului privind punerea în aplicare a **clauzei de solidaritate** introduse prin Tratatul de la Lisabona (articolul 222 din TFUE), care este discutată în prezent cu statele membre. Clauza de solidaritate va furniza un cadru general de răspuns „în cazul în care un stat membru face obiectul unui atac terorist, ori al unei catastrofe naturale sau provocate de om”.

Adoptarea noului **Mecanism UE de protecție civilă**⁶⁵ de către Consiliu la 17 decembrie 2013 contribuie la crearea unei capacități europene de răspuns în situații de urgență. Acesta se bazează pe active preangajate ale statelor membre, iar o mai bună planificare va fi sprijinită de Centrul de coordonare a răspunsurilor pentru situații de urgență care a început să funcționeze în mai 2013.

⁵⁸ Regulamentul (CE) nr. 1987/2006.

⁵⁹ Regulamentul (CE) nr. 767/2008.

⁶⁰ COM(2013) 95, COM(2013) 97.

⁶¹ COM(2012) 793, 8761/3/13.

⁶² Regulamentul (UE) nr. 1168/2011.

⁶³ 17409/13.

⁶⁴ JOIN(2012) 39.

⁶⁵ JO L 347, 20.12.2013, p. 924.

În prezent, sunt dezvoltate evaluări naționale ale riscurilor în conformitate cu orientările Comisiei⁶⁶ din 2010. În aprilie 2014, Comisia a publicat prima prezentare generală a dezastrelor naturale și a celor provocate de om în UE, oferind informații pentru 12 riscuri majore naturale și provocate de om cuprinse în cele aproximativ 17 evaluări naționale ale riscurilor întocmite de statele membre. Conținutul este completat cu informații referitoare la politicile aferente ale UE și rezultatele acțiunilor relevante de cercetare finanțate din fondurile UE⁶⁷.

Decizia privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate⁶⁸ va contribui la consolidarea capacității UE de gestionare a riscurilor în domeniul sănătății publice.

Cooperarea la nivelul UE între centrele sectoriale și cele multisectoriale din cadrul Comisiei și agențiile relevante a fost consolidată în vederea sprijinirii statelor membre. Cooperarea a fost favorizată de un nou cadru pentru schimbul de informații clasificate⁶⁹.

Un răspuns mai flexibil și adaptabil la nivelul politic al UE în cazul unor crize majore este posibil în prezent prin mecanismul integrat al UE referitor la un răspuns politic la criză (IPCR)⁷⁰ adoptat de către Consiliu la 13 iunie 2013.

2.1.6. Respectarea drepturilor fundamentale în punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă

O piatră de temelie a Strategiei de securitate internă o constituie respectarea și protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor UE și a celor care își au reședința sau locul de ședere în UE. Acest lucru a fost realizat în contextul Tratatului de la Lisabona și al cerinței de a asigura punerea efectivă în aplicare a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene⁷¹. În acest scop, Comisia a adoptat Strategia pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale de către Uniunea Europeană⁷² iar ulterior a monitorizat punerea în aplicare a acesteia, inclusiv prin rapoarte anuale⁷³.

Comisia a elaborat **orientări operaționale** privind luarea în considerare a drepturilor fundamentale în evaluările impactului pe care le-a realizat⁷⁴. De asemenea, Comisia a oferit acces la informații referitoare la căile legale de atac în toate statele membre ale UE prin intermediul noului său portal e-justiție⁷⁵. Împreună cu Consiliul Europei, Comisia a realizat pași importanți în vederea aderării UE la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO)⁷⁶. Ținând seama de necesitatea de a asigura protecția datelor cu caracter personal (articolul 8 din Cartă), Comisia a propus în 2012 un pachet legislativ privind protecția datelor

⁶⁶ SEC(2010) 1626.

⁶⁷ SWD(2014) 134 final.

⁶⁸ Decizia 1082/2013/UE.

⁶⁹ Decizia Consiliului 2013/488/UE.

⁷⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/137614.pdf

⁷¹ În cazul securității interne a UE, următoarele articole din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene au o relevanță deosebită: articolele 1-26, articolul 37, articolul 38, articolul 45, articolul 46 și articolele 47-54.

⁷² COM(2010) 573.

⁷³ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/charter/application/index_en.htm

⁷⁴ SEC(2011) 567.

⁷⁵ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=ro&init=true>

⁷⁶ La 5 aprilie 2013, cele 47 de state membre ale Consiliului Europei și UE au finalizat proiectul de acord de aderare a UE la CEDO. Se așteaptă ca avizul cu privire la text să fie emis de Curtea Europeană de Justiție în primăvara anului 2014.

în UE⁷⁷. Legislația respectivă, aflată în prezent în curs de dezbatere, va avea efecte asupra modalităților în care va fi garantată securitatea internă a UE.

Aceste evoluții cu un grad mai ridicat de instituționalitate au fost însoțite și de alte eforturi orientate în mod practic în vederea integrării în continuare a drepturilor fundamentale în domeniul securității din UE. De exemplu, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA) a întocmit o serie de avize⁷⁸ și rapoarte⁷⁹ privind aspecte care variază de la protecția datelor la radicalizare și infracțiuni inspirate de ură și extremism care au un impact asupra domeniilor de securitate internă și a dezvoltat instrumente practice pentru funcționarii publici⁸⁰. În decembrie 2013, FRA a prezentat manualul de formare a ofițerilor de poliție bazat pe drepturile fundamentale⁸¹, care completează un manual privind stabilirea de profiluri pe criterii etnice în mod discriminatoriu, publicat în 2010⁸².

Odată cu adoptarea în 2013 a mecanismului de evaluare Schengen⁸³, va fi monitorizată⁸⁴ respectarea drepturilor fundamentale de către autoritățile de aplicare a legii în statele membre atunci când pun în aplicare acquis-ul Schengen.

Măsurile UE destinate **protecției victimelor infracțiunilor** vizează protejarea suplimentară a drepturilor tuturor cetățenilor. Printre exemple se numără adoptarea Directivei de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității⁸⁵; Regulamentul privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă⁸⁶; și Directiva privind ordinul european de protecție⁸⁷.

În sfârșit, s-au înregistrat progrese satisfăcătoare în ceea ce privește dezvoltarea unui spațiu european de justiție, bazat pe recunoaștere și încredere reciprocă. UE a adoptat deja trei directive privind drepturile procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate. Acestea vizează dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale⁸⁸, dreptul la informare în cadrul procedurilor penale și dreptul de informare privind taxele⁸⁹ precum și dreptul de acces la un avocat și dreptul de a informa o persoană terță în momentul privării de libertate și de a comunica cu părți terțe și cu autoritățile consulare pe perioada privării de libertate⁹⁰.

3. Provocări viitoare

UE și statele membre ale acesteia se vor confrunta cu mai multe provocări în anii următori. Europa iese treptat dintr-o criză economică și socială care a lăsat urme și care a făcut ca

⁷⁷ COM (2012) 9, COM (2012) 10, COM (2012) 11.

⁷⁸ Disponibil la adresa <http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/opinions>.

⁷⁹ Disponibil la adresa <http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources>.

⁸⁰ A se vedea FRA (2013), *Joining up fundamental rights. Toolkit for local, regional and national public officials*.

⁸¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/fundamental-rights-based-police-training-manual-police-trainers>

⁸² FRA (2010), *Towards More Effective Policing, Understanding and preventing discriminatory ethnic profiling: a guide*.

⁸³ A se vedea nota de subsol 57.

⁸⁴ 10597/13.

⁸⁵ Directiva 2012/29/UE, JO L 315, 14.11.2012, p. 57.

⁸⁶ Regulamentul (UE) nr. 606/2013.

⁸⁷ Directiva 2011/99/UE.

⁸⁸ Directiva 2010/64/UE.

⁸⁹ Directiva 2012/13/UE.

⁹⁰ Directiva 2013/48/UE.

societățile noastre să devină mai vulnerabile și mai susceptibile la acte de rasism și xenofobie. Europa face parte dintr-o lume globalizată și interconectată în care se așteaptă ca mobilitatea persoanelor și transportul de mărfuri să crească în continuare. UE se va confrunta cu schimbări demografice, creșterea gradului de urbanizare, societăți din ce în ce mai diverse și deficite pe piața muncii. De asemenea, Europa se va confrunta cu posibilele consecințe ale instabilității politice din diferite părți ale lumii și, în special, din imediata sa vecinătate. Evenimente cum ar fi primăvara arabă, criza actuală din Siria, precum și situația din Ucraina necesită răspunsuri adecvate. Va fi necesară o atenție deosebită pentru a aborda astfel de provocări.

Punerea în aplicare a măsurilor menționate în capitolul 2 din prezenta comunicare, atât la nivel legislativ, cât și la nivel operațional, a oferit UE și statelor sale membre **instrumente consolidate** pentru a proteja mai bine societățile și economiile europene. Au fost create mecanisme pentru răspunsuri operaționale cu implicarea mai multor agenții la amenințările la adresa securității și a fost stabilită o metodă de lucru mai coerentă și mai armonizată pentru diferitele servicii operaționale (poliție, procurori, polițiști de frontieră, autorități vamale, precum și servicii secrete și militare, după caz) cu privire la amenințările transfrontaliere la adresa securității. Acțiunile operaționale transfrontaliere cu implicarea mai multor agenții, derulate de autoritățile statelor membre cu sprijinul agențiilor UE, au fost intensificate și au condus la rezultate operaționale.

Comunicarea Comisiei privind „*O Europă deschisă și sigură: transformarea obiectivelor în realitate*” a identificat deja domeniile politicilor în materie de securitate internă în care sunt necesare în continuare **eforturi suplimentare** din partea UE și a statelor sale membre pentru a realiza o punere în aplicare efectivă a Strategiei de securitate internă. Prezentul capitol se axează pe provocările care trebuie abordate în anii următori.

Punerea în aplicare a legislației și **consolidarea** realizărilor, precum și **consolidarea cooperării practice** vor fi prioritățile pentru acțiunile viitoare.

Monitorizarea și evaluarea eficacității legislației și a politicilor vor permite ajustarea acțiunilor UE. Prevenirea, depistarea și anchetarea presupun un schimb de informații îmbunătățit și eficace între autoritățile responsabile cu aplicarea legii și autoritățile judiciare din statele membre și agențiile relevante ale UE și chiar între agențiile UE, utilizând la maximum instrumentele UE existente.

Abordarea centrată pe cetățean ar trebui să rămână un principiu director pentru securitatea internă a UE și pentru oportunitățile și provocările care ne așteaptă. Comisia, Întitulul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Parlamentul European, statele membre, agențiile UE, platformele specializate de experți în domeniul securității și mulți alții vor trebui să colaboreze mai mult pentru a putea răspunde în mod eficace la un mediu în schimbare.

Astfel cum este descris în detaliu în capitolul 4, Comisia consideră că UE ar trebui să elaboreze o versiune actualizată a Strategiei de securitate internă, revizuirea acțiunilor din cadrul fiecărui obiectiv actual pentru perioada 2015-2020.

3.1. Provocări tematice

3.1.1. Infracțiunile grave și criminalitatea organizată

În ansamblu, criminalitatea organizată și infracțiunile grave la nivel transfrontalier continuă să reprezinte o mare amenințare pentru securitatea internă a UE, provocând prejudicii grave victimelor și societății în general. În 2013, Europol a estimat că în UE sunt active 3 600 de grupuri de criminalitate organizată. Securitatea Europei rămâne supusă în continuare riscului de pătrundere a grupurilor criminale organizate în economia licită. Criza economică și modificările rezultate la nivelul cererii din partea consumatorilor au condus, de asemenea, la modificări ale piețelor ilicite. Rutele comerciale internaționale și libertatea de circulație în UE conduc la o reorientare a rutelor de trafic între o serie de mărfuri (de exemplu, heroină, trafic de ființe umane). Drogurile ilicite continuă să reprezinte piața cu cel mai mare număr de grupuri de criminalitate organizată implicate (aproximativ o treime). Infracțiunile economice, și, în special, fraudele, au crescut în mod semnificativ, iar fraudele sunt facilitate în mare măsură de disponibilitatea unor instrumente tehnologice și de comunicare îmbunătățite care permit direcționarea precisă în mediul online către anumite persoane și întreprinderi. O serie de amenințări, cum ar fi drogurile sintetice și criminalitatea informatică, sunt în creștere, în pofida eforturilor depuse la nivel național, la nivelul UE și la nivel internațional pentru a le combate. Altele, cum ar fi traficul de ființe umane și traficul de cocaină, deși nu cresc în același ritm semnificativ, sunt susceptibile să rămână o provocare majoră pentru UE în anii viitori.

În SOCTA 2013, Europol a identificat, de asemenea, două amenințări emergente, care vor trebui monitorizate în anii următori: **infracțiunile împotriva mediului și fraudă energetică**⁹¹.

⁹¹ În 2013, a fost publicată o evaluare specifică a amenințărilor intitulată „Infracțiunile împotriva mediului în UE”, care s-a axat pe cele două cele mai răspândite infracțiuni, traficul cu deșeuri ilegale și traficul cu specii pe cale de dispariție cu implicarea criminalității organizate. UE este considerată o destinație și o țară de tranzit importantă pentru speciile pe cale de dispariție care fac obiectul traficului ilicit, și sunt traficate deșeuri ilegale atât în interiorul UE, cât și către destinații din afara UE. În acest domeniu infracțional sunt active grupuri de criminalitate organizată specializate. Va fi necesar să se identifice măsuri suplimentare pe baza: a) diverselor instrumente; b) acțiunilor de punere în aplicare coordonate existente privind infracțiunile împotriva mediului cu implicarea mai multor organisme/agenții – Europol, Eurojust, Interpol și UNODC; c) recentei Comunicări a Comisiei privind traficul cu specii sălbatice, inclusiv a consultării părților interesate, precum și a d) eforturilor depuse de EnviCrimeNet în vederea elaborării unei strategii și a unor acțiuni operaționale.

SOCTA a evidențiat o fraudă intracomunitară prin intermediul firmelor fantomă (MTIC) de exploatare a piețelor de gaz și de energie electrică (fraudă energetică) similară cu un sistem descoperit în ultimii ani care viza tranzacțiile cu credite de carbon. Grupurile de criminalitate organizată sunt deja implicate în activități economice în domeniul energiei alternative (energia eoliană și solară) și al gestionării deșeurilor, pe care le utilizează pentru spălarea veniturilor provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Printre altele, Comisia va continua să lucreze la următoarele acțiuni, în colaborare cu toți actorii relevanți:

- Punerea în aplicare a Ciclului de politici ale UE împotriva infracțiunilor grave și a criminalității organizate 2014-2017;
- Evaluarea modului în care criminalitatea organizată investește în economie și identificarea vulnerabilităților economiei licite la infracțiuni precum corupția și spălarea de bani;
- Monitorizarea ulterioară a primului raport anti-corupție al UE, inclusiv capitolele referitoare la țări și capitolul tematic privind achizițiile publice și pregătirea pentru cel de al doilea raport care urmează să fie publicat în 2016;
- Sprijinirea adoptării rapide a legislației, cum ar fi cea de a 4-a Directivă privind combaterea spălării banilor, care vizează combaterea infracțiunilor economice și financiare și, printre altele, prevenirea utilizării abuzive a sistemului financiar prin mascarea provenienței veniturilor rezultate din activități infracționale sau canalizarea banilor în scopuri teroriste;
- Analizarea posibilității de a propune o directivă privind incriminarea spălării banilor care să introducă un anumit nivel de armonizare a definițiilor și a sancțiunilor pe baza articolului 83 alineatul (1) din TFUE;
- Punerea în aplicare a strategiei UE în materie de droguri 2013-2020 și sprijinirea adoptării rapide a legislației privind noile substanțe psihoactive;
- Punerea în aplicare a strategiei UE în vederea eradicării traficului de persoane 2012-2016. În acest sens, mandatul coordonatorului UE pentru combaterea traficului de persoane ar trebui să fie prelungit;
- Monitorizarea transpunerii și a punerii în aplicare a Directivei privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia;
- Monitorizarea transpunerii și a punerii în aplicare a Directivei privind exploatarea sexuală și abuzul copiilor;
- Examinarea necesității unei strategii cuprinzătoare a UE în vederea protejării copiilor împotriva abuzurilor sexuale;
- Monitorizarea ulterioară a Comunicării în vederea combaterii infracțiunilor legate de arme, protejând în același timp comercializarea și deținerea legală de arme de foc. Aceasta ar putea include revizuirea legislației UE în vigoare privind vânzarea și transferul de arme de foc în interiorul UE;
- Susținerea consolidării cooperării în procesul de revizuire și de aplicare a politicii de control al exporturilor, în vederea consolidării capacității autorităților de aplicare a legii, a autorităților vamale și a autorităților de control al exporturilor de a detecta și de a preveni traficul transfrontalier cu produse strategice și cu risc ridicat. În acest scop, Comisia va sprijini schimburile de informații și de bune practici și dezvoltarea unui program de dezvoltare a capacităților și de formare la nivelul UE pentru toți actorii menționați mai sus;
- Continuarea evaluării sale cu privire la sfera de cuprindere a infracțiunilor împotriva mediului și a fraudelor energetice și analizarea măsurilor menite să le combată.

3.1.2. Criminalitatea informatică

Pragul pentru comiterea de acte de criminalitate informatică a scăzut în ultimii ani, oricine putând astfel mai ușor să devină un infractor cibernetic. Nu sunt necesare aptitudini tehnice, întrucât instrumentele relevante sunt disponibile online în versiuni ușor de utilizat, la prețuri

rezonabile. Monedele digitale și platformele online facilitează numeroase forme de infracțiuni grave și de criminalitate organizată. Este posibil ca numărul de atacuri cibernetice să crească în anii următori, în pofida măsurilor importante care au fost luate pentru a îmbunătăți capacitățile de combatere a criminalității informatice și de consolidare a securității cibernetice. Prin urmare, capacitatea operațională de a lupta împotriva criminalității informatice trebuie să crească. Este necesar să fie abordate raportarea insuficientă a infracțiunilor informatice de către victime, urmărirea complicată a datelor referitoare la infractorii cibernetici, preocupările referitoare la asistența juridică reciprocă în materie de criminalitate informatică și de jurisdicție în spațiul cibernetic.

Printre altele, Comisia va continua să lucreze la următoarele acțiuni, în colaborare cu toți actorii relevanți:

- Punerea în aplicare a Strategiei de securitate cibernetică a UE;
- Sprijinirea suplimentară a activității Centrului european de combatere a criminalității informatice (EC3) în cadrul Europol;
- Sprijinirea în continuare a statelor membre în ceea ce privește dezvoltarea propriilor lor capacități de a lupta împotriva criminalității cibernetice (centrele naționale de combatere a criminalității informatice);
- Sprijinirea adoptării propunerii de directivă de stabilire a unor măsuri care să asigure un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a informațiilor în întreaga UE și asigurarea noului mandat al ENISA;
- Sprijinirea adoptării și aplicării Convenției de la Budapesta privind criminalitatea informatică;
- Sprijinirea, dezvoltarea și extinderea Alianței mondiale împotriva abuzului sexual asupra copiilor pe internet;
- Dezvoltarea în continuare, împreună cu Centrul european de combatere a criminalității informatice (EC3), a cooperării cu partenerii din afara UE și cu sectorul privat pentru a consolida acțiunile de răspuns.

3.1.3. Terorism, radicalizare și gestionarea crizelor

În ultimii ani au avut loc mai multe atacuri teroriste, în cea mai mare parte inițiate de indivizi sau grupuri mici, dar cu consecințe grave. În cursul anului 2012, în Uniunea Europeană⁹² au avut loc peste 200 de atacuri teroriste finalizate sau eșuate. Atacurile de la maratonul de la Boston și de la Nairobi Shopping Mall din 2013 au demonstrat că indivizii radicalizați și grupurile teroriste organizate nu vizează doar ținte tradiționale, ci urmăresc într-o măsură din ce în ce mai mare să lovească ținte vulnerabile. De asemenea, există o tendință îngrijorătoare în rândul tinerilor care merg în alte țări, cum ar fi Siria, pentru a deveni luptători străini. La întoarcere, unii dintre aceștia ar putea reprezenta o amenințare gravă la adresa securității în UE. Amenințarea pe care o reprezintă terorismul și extremismul violent va constitui o provocare majoră pentru UE în anii viitori.

⁹² Europol a indicat în raportul său din 2013 intitulat „Terorismul: situația actuală și tendințe” (TE-SAT) faptul că, în 2012, 17 persoane au decedat ca urmare a unor atacuri teroriste în UE; în statele membre ale UE au avut loc 219 atacuri teroriste; 537 de persoane au fost arestate în UE pentru infracțiuni de natură teroristă; au fost finalizat proceduri judiciare pentru acuzații de terorism pentru un număr total de 400 de persoane.

Printre altele, Comisia va continua să lucreze la următoarele acțiuni, în colaborare cu toți actorii relevanți:

- Orientarea activităților sale de prevenire în conformitate cu Comunicarea privind prevenirea radicalizării către terorism și extremismul violent;
- Continuarea sprijinului acordat activității Rețelei pentru sensibilizarea cu privire la radicalizare și crearea unui Centru european de cunoștințe pentru a facilita schimbul de practici și de cunoștințe de specialitate, pentru a coordona cercetarea și pentru a sprijini părțile interesate în eforturile acestora de prevenire a radicalizării către terorism și extremismul violent;
- Sprijinirea unor programe de formare mai bune și dezvoltarea unor forțe interoperabile pentru a răspunde la atacuri teroriste, inclusiv abordarea necesității unor echipamente comune, dacă este necesar;
- Punerea în aplicare a noii abordări privind detectarea și reducerea riscurilor CBRN-E la nivelul UE;
- Dezvoltarea în continuare a capacității de evaluare a riscurilor în domeniul securității aeronautice și, după caz, în alte domenii prioritare, de exemplu, în domeniul vamal;
- Punerea în aplicare a noii abordări privind Programul european pentru protecția infrastructurilor critice (PEPIC) și a celor patru cazuri pilot;
- Sprijinirea capacității de pregătire prin stabilirea unui program modular de exerciții de gestionare a crizelor.

3.1.4. Consolidarea securității frontierelor

Crearea spațiului Schengen, care permite cetățenilor să călătorească fără a face obiectul controalelor, constituie unul dintre fundamentele construcției europene. Libera circulație aduce beneficii semnificative economiei europene. Se așteaptă ca numărul de persoane care vin în UE, mai ales numărul celor care folosesc transportul aerian, să crească în continuare. Importul și exportul de mărfuri vor crește în continuare. Ar trebui evitate abuzurile, iar situațiile în care un stat membru nu își îndeplinește obligațiile de a controla partea sa din frontierele externe ar trebui să fie abordate în mod eficace, asigurându-se, în același timp, că există mecanisme de solidaritate adecvate pentru a sprijini statele membre care se confruntă cu o presiune sporită din cauza poziției lor geografice și a modelelor fluxurilor de deplasare și a rutelor de migrație.

Printre altele, Comisia va continua să lucreze la următoarele acțiuni, în colaborare cu toți actorii relevanți:

- Susținerea adoptării propunerii de pachet al UE privind frontierele inteligente care constă într-un sistem european de intrare/ieșire și un program de înregistrare a pasagerilor;
- Continuarea sprijinului pe care îl acordă împreună cu EU-LISA în vederea aplicării eficace a SIS II;
- Analizarea fezabilității înființării unui sistem european de polițiști de frontieră;
- Elaborarea unei strategii și a unui plan de acțiune pentru securitatea lanțului de aprovizionare și gestionarea riscurilor, precum și contribuția la punerea în aplicare a acestora.

3.2. Obiective transversale

3.2.1. Consolidarea legăturii dintre securitatea internă și cea externă a UE

Securitatea UE depinde de factori externi, iar Strategia de securitate internă 2010-2014 a subliniat importanța asigurării coerenței și a complementarității între aspectele interne și cele externe ale politicilor UE în materie de securitate. În acest scop, s-au întreprins demersuri importante, care trebuie să fie monitorizate în continuare, de exemplu, strategia de securitate cibernetică a UE, strategia pentru securitate și dezvoltare în regiunea Sahel⁹³, abordarea privind consolidarea răspunsului UE cu privire la prevenirea radicalizării către terorism și extremismul violent, precum și pași către o strategie de securitate maritimă a Uniunii Europene⁹⁴. De asemenea, UE depune eforturi în direcția unei convergențe de opinii la nivel mondial pentru consolidarea regimului internațional de neproliferare a armelor de distrugere în masă.

Conflictele din Mali, Libia și Siria generează efecte care au un impact asupra securității UE, cum ar fi amenințarea din ce în ce mai mare reprezentată de luptătorii străini și radicalizarea terorismului. Securitatea Europei rămâne în continuare amenințată de diversificarea și de creșterea gradului de penetrare a criminalității organizate internaționale în economie, de corupție, de criminalitatea financiară și de criminalitatea informatică. În sfârșit, securitatea UE este afectat indirect de alte fenomene, precum dezastrelor provocate de om și cele naturale, schimbările politice și sociale din vecinătatea UE, precum și abordările divergente ale țărilor din întreaga lume cu privire la modul în care ar trebui asigurată securitatea.

De asemenea, securitatea internă europeană înseamnă derularea de acțiuni **în afara frontierelor UE și în cooperare cu parteneri din țări terțe**. Problemele legate de securitatea internă ar trebui să fie abordate într-un mod mai sistematic, ca parte a politicilor externe ale UE și în legătură cu programele UE de asistență și cooperare. Este necesar să se consolideze dialogul și cooperarea pentru a susține reformele instituționale, statul de drept și reformele din sectorul securității. De asemenea, ar trebui să existe un ajutor mai coerent către țările terțe care solicită asistență pentru consolidarea capacităților de aplicare a legii, prin oferirea de programe de formare sau prin schimbul de cunoștințe și de bune practici.

Cooperarea autorităților judiciare și a celor de aplicare a legii cu țările terțe și cu organizațiile internaționale ar trebui să fie determinată de necesitățile de securitate ale UE și de o evaluare comună a provocărilor în materie de securitate în vederea realizării obiectivelor identificate în Strategia de securitate internă. Acest lucru va necesita, de asemenea, o punere în aplicare intensificată a **foii de parcurs în materie de Politică de securitate și apărare comună (PSAC) și de Justiție, Libertate și Securitate (JLS)**, în special pentru a facilita cooperarea operațională și schimbul de informații între agențiile UE și misiunile PSAC. De asemenea, punerea în aplicare a Programului european de formare în materie de aplicare a legii (LETS) ar contribui în mod direct la acest obiectiv de consolidare a legăturilor dintre PSAC și JLS prin dezvoltarea unei propuneri de curriculum comun pentru formarea obligatorie prealabilă misiunilor pentru întreg personalul responsabil cu aplicarea legii care participă la misiunile civile ale PSAC. De asemenea, aceasta ar fi contribui la consolidarea capacității în țările în care sunt derulate astfel de misiuni.

⁹³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/141577.pdf

⁹⁴ JOIN 2014(9).

Acordurile existente privind registrul cu numele pasagerilor (PNR) încheiate cu țări terțe oferă o nouă oportunitate de a consolida în continuare cooperarea internațională în materie de aplicare a legii și de a spori câștigurile în materie de securitate pentru UE și statele membre.

Dialogul cu privire la necesitățile în materie de securitate ale UE și la provocările comune în materie de securitate va fi deosebit de important cu țările candidate și potențial candidate la UE, cu țările participante la politica de vecinătate a UE, cu partenerii strategici, precum și cu țările care se confruntă cu procese complexe de tranziție democratică.

UE ar trebui să își dezvolte în continuare relațiile cu **organizațiile internaționale**, cum ar fi ONU, Consiliul Europei, Interpol și Forumul Mondial privind combaterea terorismului (GCTF). De asemenea, aceasta ar trebui să fie mai activă în cadrul forumurilor multilaterale pentru a promova cele mai bune practici pe care le aplică și să ia măsurile necesare pentru a adera la o serie de tratate internaționale în domenii cheie legate de securitatea internă.

3.2.2. Consolidarea respectării drepturilor fundamentale ca parte a unei abordări centrate pe cetățean

Drepturile fundamentale trebuie să constituie o parte integrantă a politicilor de securitate internă. Drepturile fundamentale consolidează securitatea internă a UE prin protejarea și creșterea încrederii în rândul cetățenilor și între cetățeni și instituțiile guvernamentale. În acest sens, Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a cadrului legislativ privind combaterea anumitor forme de rasism și xenofobie⁹⁵. Prin urmare, toate instituțiile europene vor promova punerea efectivă în aplicare a Cartei drepturilor fundamentale a UE și a legislației secundare care abordează drepturi specifice.

Hotărârea recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la Directiva privind păstrarea datelor a subliniat importanța respectării drepturilor fundamentale ca parte integrantă a politicilor de securitate internă.

Pentru a proteja drepturile cetățenilor, funcționarii ar trebui să fie sprijiniți prin instrumente simple, eficiente și practice, cum ar fi manualele și programele de formare, care să faciliteze aplicarea corectă a drepturilor fundamentale în activitatea lor curentă. Mai mult, este necesar ca Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) să fie în măsură să contribuie la dezvoltarea politicilor UE în domeniul securității interne și al dreptului penal. Cooperarea cu instituțiile care activează în domeniul drepturilor omului ar trebui consolidată. În sens larg, un dialog sporit cu țările terțe, organizațiile internaționale, sectorul privat și societățile civile este esențial. Aceste eforturi ar trebui să fie însoțite de căi de atac disponibile care să țină pasul cu tendințele în ceea ce privește atât măsurile de securitate, cât și inovațiile tehnologice.

3.2.3 Consolidarea rolului cercetării, finanțării și formării

Dubla caracteristică a evoluțiilor tehnologice (oportunități contra amenințări) necesită o abordare cuprinzătoare în cadrul căreia preocupările legate de securitatea internă și politicile privind drepturile fundamentale trebuie să beneficieze pe deplin de pe urma **cercetării**. Un bun exemplu în 2013 a fost inițiativa privind consolidarea implicării autorităților de securitate internă în ceea ce privește politica industrială și de cercetare în materie de securitate⁹⁶. UE va

⁹⁵ A se vedea Raportul Comisiei privind punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2008/913/JAI a Consiliului privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal din 27 ianuarie 2014 [COM(2014) 27 final].

⁹⁶ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/137399.pdf.

trebui să continue să mobilizeze instrumentele esențiale pentru pregătirea în materie de securitate și reziliență, utilizând, în special, programul său de cercetare și inovare Orizont 2020 și ținând seama de aspectele societale legate de securitatea internă.

Pentru îndeplinirea sarcinilor de securitate internă, **finanțarea adecvată și precis orientată din partea UE este esențială**. Fondul pentru securitate internă al UE urmărește tocmai sprijinirea acțiunilor care abordează astfel de provocări de securitate internă, precum și schimbul de informații și formarea, în toate domeniile prioritare ale Strategiei de securitate internă. Va fi deosebit de important să se asigure complementaritatea între programele de finanțare naționale ale statelor membre (gestiune partajată) și acțiunile Uniunii (acțiuni transnaționale sau acțiuni de interes special pentru Uniune) finanțate direct de către Comisie (gestiune directă)⁹⁷.

Crearea unei culturi comune de cooperare în materie de aplicare a legii este esențială pentru a crea un climat de încredere și înțelegere reciprocă și pentru a sprijini cooperarea practică. **Formarea** la nivelul UE este esențială pentru atingerea acestor obiective și va contribui la îmbunătățirea și armonizarea calității și a standardelor de aplicare a legii. Programul european de formare în domeniul aplicării legii (LETS) ar trebui să fie pe deplin pus în aplicare în anii următori, în beneficiul unui număr mare de funcționari de toate gradele responsabili cu aplicarea legii, polițiști de frontieră și funcționari vamali.

4. Acțiuni viitoare

Cele cinci obiective strategice alese în cadrul Strategiei de securitate internă 2010-2014 rămân valabile și, prin urmare, ar trebui să fie confirmate pentru noua strategie de securitate internă. Pornind de la evaluarea pozitivă privind punerea în aplicare a primei strategii de securitate internă, UE ar trebui să dezvolte o versiune actualizată a strategiei printr-o colaborare strânsă între Comisie, statele membre și Parlamentul European. Accentul ar trebui să fie plasat pe revizuirea acțiunilor aferente fiecărui obiectiv pentru perioada 2015-2020 și pe identificarea de noi acțiuni în vederea abordării amenințărilor emergente și a provocărilor care evoluează constant.

Noua strategie de securitate internă ar trebui să consolideze integrarea drepturilor fundamentale în domeniul securității interne și să facă și mai operațională legătura dintre securitatea internă și cea externă. De asemenea, aceasta ar trebui să consolideze și să încurajeze mai multe sinergii între afacerile interne și alte domenii de politică legate de securitatea internă. În acest scop, va fi necesară o acțiune mai puternică pentru a consolida interacțiunile dintre politici și acțiuni, implicând diferiți actori, cum ar fi autorități publice, cetățeni, societatea civilă și sectorul privat. Pentru a sprijini o astfel de abordare integrată și multidisciplinară, ar putea fi avut în vedere un **Forum consultativ al UE pentru securitatea internă** moderat de Comisie împreună cu statele membre, Parlamentul European, agențiile UE, reprezentanți ai societății civile, ai mediului academic și ai sectorului privat.

În conformitate cu concluziile Comunicării Comisiei „*O Europă deschisă și sigură: transformarea obiectivelor în realitate*”, precum și cu viitoarele orientări strategice ale Consiliului European în domeniul securității interne și luând în considerare în mod corespunzător opiniile exprimate de Parlamentul European în Rezoluția sa referitoare la cel de

⁹⁷ Alte fonduri ale UE sunt relevante, de asemenea, în funcție de obiectivele, domeniul de aplicare și condițiile acestora, a se vedea: http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm

al doilea raport privind punerea în aplicare a Strategiei de securitate internă a UE [2013/2636(RSP)], Comisia intenționează să prezinte o Comunicare privind **reînnoirea strategiei de securitate internă**. Comisia va pregăti comunicarea menționată după consultarea părților interesate relevante, inclusiv în cadrul unei conferințe la nivel înalt care va avea loc în toamna anului 2014, cu participarea statelor membre și a Parlamentului European, precum și a reprezentanților societății civile, ai mediului academic și ai sectorului privat.